

Risiko- og kapitalstyring

Basel II – Pilar III

2010

Offentliggjort 24. mars 2011

Risiko og kapitalstyring i SpareBank1 Buskerud-Vestfold

Dokumentet er utarbeidet for å gi markedet best mulig informasjon om SpareBank 1 Buskerud-Vestfolds risiko- og kapitalstyring. Det er i tillegg ment å dekke kravene som er satt til offentliggjøring av risikoinformasjon etter "Forskrift om kapitalkrav".

Konsernets informasjonsstrategi vektlegger en utstrakt dialog med ulike interessegrupper der åpenhet, forutsigbarhet og gjennomsiktighet settes i fokus. Informasjonen skal være korrekt, relevant og tidsriktig om konsernets utvikling og resultater, og skal sørge for at konsernets ulike interessegrupper kan holde seg løpende orientert og skape tillit overfor investormarkedet.

Kjernevirksomheten til banknæringen er å skape verdier gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. SpareBank 1 Buskerud-Vestfold bruker betydelige ressurser på å videreutvikle risikostyringssystemer og prosesser i tråd med ledende praksis i Norge. Risiko- og kapitalstyringen i SpareBank 1 Buskerud-Vestfold skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og skal samtidig sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Den samlede risikoeksponeringen til SpareBank 1 Buskerud-Vestfold er redusert i løpet av 2010 som følge av styrket kapitaldekning, redusert likviditetsrisiko og redusert kredittrisiko.

Sparebank1 Buskerud-Vestfold har på linje med markedet, etter erfaringen fra seneste finanskriser endret mye på håndteringen rundt likviditetsrisiko. Det er innført betydelig strengere overlevelseskrav i stressede situasjoner hvor tilgangen til ekstern refinansiering ikke er tilstede eller er meget begrenset. Ved utgangen av 2010 har konsernet en overskuddslikviditet i form av innskudd i Norges Bank og korte plasseringer i banker og kredittinstitusjoner sett i forhold til forfall neste 12 mnd tilsvarende 1,6 mrd kroner. Kjernekapitaldekningen for konsernet økte fra 12,9 prosent ved inngangen til 2009 til 14,7 prosent ved utgangen av 2010, mens kapitaldekningen økte fra 15,1 til 16,3 prosent. Fondsobligasjon 200 mill kroner i Statens Finansfond vil bli innfridd i løpet av april 2011. Innfrielsen vil utgjøre en reduksjon i kjernekapitaldekningen på ca 1,6 %.

Kredittrisiko står for en betydelig del av konsernets iboende risiko. Kredittkvaliteten viser en positiv utvikling siste år som følge av bedringen i økonomien og et betydelig internt fokus på risikoreduserende tiltak mot eksisterende kunder. En restriktiv praksis knyttet til innvilgelse av lån til nye bedriftsmarkedskunder i 2009 og 2010 har bidratt til at totalt utlånsvolum i bedriftsmarkedet falt i 2010.

Ettervirkningene av finanskrisen er fortsatt med oss. Ledigheten internasjonalt er rekordhøy, privatsektor i mange land er tynget av gjeld, og flere land sliter med statsfinanser som ikke er bærekraftige. Høy ledighet holder kjerneinflasjonen lav. Sammen med krav til budsjettkutt tilsier det sannsynligvis fortsatt lave renter i de store industrilandene. Økende prisvekst på energi- og matvarer skaper spenninger i vekst-økonomiene, og kan også stille de rike landenes sentralbanker overfor krevende avveininger.

Norsk økonomi er på vei opp mot et normalt aktivitetsnivå, og ledighetstallene ser ut til å ha stabilisert seg. En markert oppgang i arbeidsinnvandringen i løpet av 2010, tilsier at utenlandsk arbeidskraft vil fortsette å bidra til en svært fleksibel tilbudsside i det norske arbeidsmarkedet. Forbrukernes kjøpekyll er tilbake, og vil være den viktigste bidragsyteren til å løfte aktiviteten videre i årene fremover. Norsk eksport sliter med et høyt kostnadsnivå, og

vil kunne tape markedsandeler når konkurransen hardner til. En sterk krone, høy produktivitet og moderate lønnsoppgjør kommer til å holde inflasjonen under målet de nærmeste årene.

Alt i alt ser den økonomiske situasjonen i konsernets markedsområde ut til å være i en positiv utvikling og SpareBank1 Buskerud-Vestfold er godt rustet til å være med å skape verdier sammen med våre kunder og lokalsamfunnet i årene som kommer.

Innholdsfortegnelse

1	Basel II - kapitaldekningsregler	5
1.1	Introduksjon	5
	Visjon, verdier og hovedmålsetninger	6
	Pilar I – Minimumskrav til ansvarlig kapital	6
	Pilar II – Vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging	8
	Pilar III – Offentliggjøring av informasjon	8
1.2	Konsolidering	8
2	Risiko- og kapitalstyring	10
2.1	Risikogrupper	10
2.2	Elementer i risiko- og kapitalstyringen	11
2.3	Kredittrisiko	16
	Styring og kontroll	16
	Risikoklassifisering	17
2.4	Markedsrisiko	19
	Styring og kontroll	19
	Rammer, overvåkning og rapportering	20
2.5	Operasjonell risiko	21
	Styring og kontroll	21
3	Regulatorisk kapitaldekning (Pilar I)	22
3.1	Kapitalkrav	23
3.2	Kredittrisiko – Porteføljeinformasjon	24
3.3	Markedsrisiko – Standardmetoden	28
	Metodikk og vurderingskriterier i Pilar I	28
3.4	Operasjonell risiko – basismetoden	29
	Metodikk og vurderingskriterier	29
4	Økonomisk kapital (Pilar 2)	29
4.1	Kredittrisiko	29
4.2	Markedsrisiko	29
4.3	Operasjonell risiko	30
4.4	Likviditetsrisiko	30
	Styring og kontroll	31
	Modellbeskrivelse og anvendelse	31
	Informasjon om finansieringskilder diversifiserings – og forfallstruktur	31
	Informasjon om innskuddsdekning og overføringer til SpareBank1 Boligkreditt	33
	Likviditetsutvikling og stresstester	33
4.5	Eierrisiko	34
4.6	Beregnet økonomisk kapital for SpareBank1 Buskerud-Vestfold	35
5	Sammenligning av regulatorisk og risikojustert kapitalbehov	36

1 BASEL II - KAPITALDEKNINGSREGLER

Finansiell virksomhet innebærer et behov for god styring og forvaltning av risiko. God risikostyring i SpareBank1 Buskerud-Vestfold er et satsningsområde og blir i fremtiden et strategisk virkemiddel for økt verdiskapning.

Dokumentet oppdateres årlig. Rapporten for 2010 ble ferdigstilt og offentliggjort mars 2011.

1.1 Introduksjon

Formålet med dette dokumentet er å presentere finansiell informasjon som kan bidra til at markedsaktører er bedre i stand til å vurdere;

- bankens risikonivå
- styring og kontroll med de ulike risikoene
- kapital situasjonen

Dokumentet baserer seg på myndighetspålagte krav til offentliggjøring av informasjon samt vurdert behov til markedsaktørene ut over dette. Av spesielt relevant informasjon ut over det som følger av kravene og som presenteres i dette dokumentet er utfyllende informasjon om bankens likviditet og refinansieringsrisiko.

Likviditetsrisiko er risikoen for at tilbydere av likviditet ikke kan eller vil tilby likvider til banken. Likviditetsrisiko handler derfor ikke primært om å ha tilstrekkelig egenkapital til å tåle tap, men risikoen for ikke å være i stand til å innfri forpliktelser eller ikke evne å finansiere eiendeler. Dette vurderes som bankens vesentligste risiko etter kredittrisiko.

Det er beheftet usikkerhet knyttet til vurderinger av økonomisk risiko. Flere av de estimatene på økonomisk risiko som er presentert i dette dokumentet er basert på et sett av forutsetninger og beregnet etter kvantitative modeller. Enkelte typer risiko er kun basert på kvalitative vurderinger. Bankens ulike risikogrupper er nærmere definert i kapittel 2.1. Generelt er gjennomgangen av bankens ulike risikoer ikke uttømmende, og enkelte risikoer er ikke tallfestet. Vurderingene er utført etter beste skjønn. Det oppfordres til å foreta en selvstendig vurdering basert på den informasjonen som er presentert i dette dokumentet, samt annen offentlig tilgjengelig økonomisk informasjon. Informasjonen må også vurderes i lys av de svakheter og den usikkerhet som er knyttet til metodikk og tilnærming i denne type analyser og beregninger.

Visjon, verdier og hovedmålsetninger

SpareBank1 Buskerud-Vestfolds Visjon

Kundene anbefaler SpareBank1 Buskerud-Vestfold og opplever at de får en enklere hverdag, fordi vi er lokalt foranket og dyktige.

Strategisk målsetning

Vi skal utvikle oss til å bli markedets fremste på bredderådgivning for kundene i person- og bedriftsmarkedet

Verdier

Dyktig, nær og anbefalt

Bankens finansielle overordnede mål, slik de er nedfelt i styrevedtatt strategi er:

Avkastning

- Egenkapitalavkastningen etter skatt skal være minimum 6 prosentpoeng over 10 års statsobligasjonsrente som utgjorde 9,5 % i 2010.
- Konsernets egenkapitalavkastning ble 13,5 % i regnskapsåret 2010.

Soliditet

- Konsernets kjernekapitaldekning skal være minimum 11 %. Tilsvarende skal totalkapitaldekningen være minimum 12 %.
- Pr 31.12.2010 var kjernekapitaldekningen 14,7 % og totalkapitaldekningen 16,3 %

Rating

- Konsernet har en målsetning om en rating på minst A- på DnBs rating av Norske Sparebanker
- Pr 31.12.2010 hadde konsernet rating A-

Risiko

- Konsernet skal ha en moderat til lav risikoprofil. Risikoprofilen skal sikre konsernet tilgang på langsiktig funding til gode priser. Størrelsen på og sammensetningen av konsernets risikojusterte kapital skal samsvare med en slik ambisjon.

Pilar I – Minimumskrav til ansvarlig kapital

EUs direktiv for kapitaldekning ble innført i Norge fra 1. januar i 2007. Regelverket bygger på en standard for kapitaldekningsberegninger hvor formålet er å styrke stabiliteten i det finansielle systemet gjennom:

- Mer risikosensitivt kapitalkrav
- Bedre risikostyring og kontroll
- Tettere tilsyn
- Mer informasjon til markedet

Kapitaldekningsregelverket baseres på tre pilarer:

PILAR I: Minimumskrav til ansvarlig kapital

PILAR II: Vurderingen av samlet kapitalbehov og individuell tilsynsmessig oppfølging

PILAR III: Institusjonenes offentliggjøring av informasjon.

Kapitalkravsreglene etter pilar I innebærer et krav om minimum 8 % kapitaldekning. Dette beregnes som forholdet mellom bankens samlede ansvarlige kapital og risikovektede eiendeler:

$$\frac{\text{Kjernekapital + tilleggs kapital}}{\text{Kredittrisiko + Markedsrisiko+ Operasjonell risiko}} > 8\%$$

Kapitaldekningsregelverket inneholder ulike metoder som bankene kan velge mellom for å beregne kapitalkravet. De ulike metodene er illustrert i figuren nedenfor;

Kredittrisiko	Markedsrisiko	Operasjonell risiko
Standard metoden	Standard metoden	Basis metoden
Grunnleggende IRB-metode ¹⁾	Interne målemetoder ¹⁾	Sjablongmetoden
Avansert IRB-metode ¹⁾		AMA-metoden ¹⁾

¹⁾Metodene krever godkjenning fra Finanstilsynet

For banker som er godkjent til å benytte interne målemetoder, "Internal Rating Based Approach" (IRB) for beregning av kredittrisiko, innebærer dette at lovbestemte minimumskrav til kapitaldekning for kredittrisiko vil være basert på bankens egne risikomodeller. SpareBank1 Buskerud-Vestfold benytter "standard metode" etter Basel II for beregning av kapitalkravet for kredittrisiko og markedsrisiko samt basis metode for beregning av operasjonell risiko. Standard metoden som benyttes for å beregne kapitalkrav etter pilar I skal reflektere underliggende risiko ved ulik vektning av ulike risikogrupper som i mindre grad en interne modeller tar hensyn til den antatt reelle risikoen i kredittporteføljen.

Banken vil i løpet av første halvår 2011 gjøre en vurdering av om konsernet bør starte prosessen med å søke godkjenning for å bruke grunnleggende IRB-metode for beregning av kapitalbehov for kredittrisiko.

Pilar II – Vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging

I henhold til PILAR II skal institusjonene ha en prosess for å vurdere samlet kapitalbehov i forhold til risikoprofil og en strategi for å vedlikeholde sitt beregnede behov for kapital. Pilar II bygger på "Internal Capital Assessment Process" (ICAAP), og omfatter også risikotyper som ikke er dekket av Pilar I. I tillegg skal tilsynsmyndighetene overvåke og evaluere institusjonens interne vurdering av kapitalbehovet og tilhørende strategi, samt evnen til å overvåke og sikre overholdelse av myndighetenes kapitalkrav. Tilsynet vil be om at det gjennomføres tiltak dersom de ikke anser prosessen å være tilfredsstillende

Pilar III – Offentliggjøring av informasjon

Formålet med PILAR III er å supplere minimumskravene i PILAR I, samt en utvidet tilsynsmessige oppfølging i PILAR II. PILAR III skal bidra til økt markedsdisiplin gjennom krav til offentliggjøring av informasjon som gjør det mulig for markedet å vurdere institusjonens risikoprofil og kapitalisering, samt styring og kontroll.

Informasjonskravene innebærer at alle institusjoner skal publisere informasjon om organisasjonsstruktur, risikostyringssystem, rapporteringskanaler samt hvordan risikokontrollen er oppbygd og organisert. Videre er det gitt detaljerte krav til offentliggjøring av kapitalnivå og struktur samt risikoeksponeringer, der sistnevnte avhenger av hvilke beregningsmetoder institusjonen benytter i PILAR I.

1.2 Konsolidering

SpareBank1 Buskerud-Vestfold legger vekt på at alle selskaper i konsernet har tilfredsstillende kapitalisering til enhver tid. Det er ikke lagt begrensning på styrets mulighet til å overføre kapital mellom morbanken og datterselskapene utover det som følger av regulatoriske og andre lovbestemte begrensninger. Det foreligger heller ingen vedtektsfestede bestemmelser med denne type begrensning.

Det søkes i forbindelse med inngåelse av avtaler med andre parter at begrensning knyttet til styrets adgang til å overføre kapital som nevnt ovenfor ikke etableres. Denne problemstillingen er mest aktuell i forbindelse med innlånsavtaler og eventuelle andre avtaler med leverandører eller offentlig myndighet. Konsernet er ikke kjent med at det foreligger slike begrensninger utover hva som følger av rammelovgivningen og begrensninger som ligger knyttet til Fondsobligasjon fra Statens Finansfond og en begrensning knyttet til innlån fra Eksportfinans på at det ikke kan overføres mer enn 20 % av bankens totale portefølje til boligkredittselskap.

I likhet med investering i datterselskapene har SpareBank1 Buskerud-Vestfold strategisk interesse av å ta del i virksomheten knyttet til samarbeidet i SpareBank1 alliansen. Indirekte eierandeler i SpareBank1 Gruppen AS 7,20 %, BN Bank ASA 14,05 % og Bank1 Oslo AS 7,20 %, samt gjennom direkte eierandel i SpareBank1 Boligkreditt AS 4,20 %, Sparebank 1 Næringskreditt AS 2,82 %. I den anledning er konsernet opptatt av i så liten grad som mulig, å inngå avtaler som innebærer en begrensning på eierbankenes mulighet til å overføre kapital til disse selskapene dersom dette skulle være nødvendig for å oppnå tilfredsstillende kapitaldekning / soliditet. Konsernet er ikke kjent med at det foreligger slike begrensninger utover hva som følger av rammelovgivningen. Det antas at det ikke vil være praktisk å overføre kapital til eierbankene ut over ordinær utbyttebetaling. Etter det konsernet kjenner til, foreligger det ikke privatrettslige begrensninger som begrenser utbyttebetalinger fra ovennevnte selskaper.

Oppstilling i tabellen "Konsolideringsgrunnlag" viser forskjellen i konsolideringsgrunnlaget ved konsolidering etter regnskapsreglene og ved konsolidering for kapitaldekningsformål.

Konsolideringsgrunnlag

Konsoliderte selskaper	Type	Forretnings-Kontor	Eierandel/ Stemmeandel	Anskaffet	Konsoliderings- metode	
					Regnskaps- formål	Kapitaldekn- formål
SpareBank1 Buskerud-Vestfold	Datter	Kongsberg			Full konsolid.	Full konsolid.
EiendomsMegler1 B-V AS	Datter	Drammen	100 %	Jan 2000	Full konsolid.	Full konsolid.
Georg Solberg AS	Datter	Sandefjord	100 %	Jan 2002	Full konsolid.	Full konsolid.
Imingen Holding AS	Datter	Kongsberg	100 %	Nov 2006	Full konsolid.	Full konsolid.
Imingen Leiligheter AS	Datterdatter	Kongsberg	100 %	Des 2008	Full konsolid.	Full konsolid.
Parkeringsplassen AS	Datterdatter	Sandefjord	100 %	Okt 2010	Full Konsolid.	Full konsolid.
Tilknyttede og felleskontrollerte selskaper						
Samarbeidende SB Bankinvest 1 AS (Eierandel i BN Bank AS)	FKV ¹⁾	Oslo	14,05%	Nov 2008	EK-metode	Ikke konsolid.
Samarbeidende SB Bankinvest 2 AS (Eierandel i Bank1 Oslo)	TS ²⁾	Oslo	7,2%	Des 2010	EK-metode	Ikke konsolid.
Samarbeidende Sparebanker AS (Eierandel i SpareBank1 Gruppen AS)	FKV ¹⁾	Oslo	7,2%	Nov 1996	EK-metode	Ikke konsolid.

1) Felleskontrollert selskap

2) Tilknyttet selskap

2 RISIKO- OG KAPITALSTYRING

Overordnet risikoprofil og måltall for SpareBank1 Buskerud-Vestfold er beskrevet i kapittel 1. Styret i SpareBank1 Buskerud-Vestfold vedtok i mai 2010 strategi og policy for risiko- og kapitalstyring samt retningslinjer for kapitalbehovsberegningsprosessen (ICAAP).

Kjernevirksomheten til banknæringen er å skape verdier gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. SpareBank1 Buskerud-Vestfold bruker betydelige ressurser på å videreutvikle risikostyringssystemer og prosesser i tråd med ledende praksis i Norge. Risiko- og kapitalstyringen i SpareBank1 Buskerud-Vestfold skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og skal samtidig sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning.

Dette oppnås gjennom:

- En sterk bedriftskultur som kjennetegnes av høy etisk standard og høy bevissthet om risikostyring.
- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen.
- Målrettet og kostnadseffektiv drift, som er i samsvar med og støtter konsernets mål.
- Å tilstrebe optimal kapitalanvendelse innenfor vedtatt forretningsstrategi og strategiske måltall på kapitalsiden.
- Å i størst mulig grad forebygge at uventede enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.
- Utnyttelse av synergi- og diversifiseringseffekter.

2.1 Risikogrupper

Konsernet Sparebank1 Buskerud-Vestfold er eksponert for en rekke ulike typer risiko. De viktigste risikoene er listet nedenfor.

- Kredittrisiko:** Risiko for tap som følge av kundens manglende evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser.
- Markedsrisiko:** Risiko for tap som skyldes endringer i markedsvariabler og / eller markedsbetingelser som renter, valutakurser og verdipapirmarkeder.
- Operasjonell risiko:** Risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.
- Likviditetsrisiko:** Risiko for at konsernet ikke er i stand til å finansiere økninger i eiendelene og innfri sine forpliktelser etter hvert som finansieringsbehovet øker.
- Eierisiko:** Risiko for:
- at SpareBank1 Buskerud-Vestfold blir påført negativt resultat fra eierposter i strategisk eide selskaper.

- at SpareBank1 Buskerud-Vestfold må tilføre ny egenkapital i strategisk eide selskap, enten dette skyldes ønske om vekst eller sikre videre drift som følge av negative resultater.

Eierrisiko vurderes i tilknytning til selskaper hvor SpareBank1 Buskerud-Vestfold har en vesentlig eierandel og / eller vesentlig innflytelse eller selskapet er av strategisk betydning.

Forretningsmessig risiko: -

Risiko for uventede inntekts- og kostnadssvingninger. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- og / eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger eller endret kundeatferd.

Strategisk risiko: Risiko for svikt i inntjening som skyldes endringer i rammebetingelser, feilslåtte strategiske satsninger og / eller svak implementering av beslutninger eller manglende tilpasning til endringer i forretningsmessige rammebetingelser.

Omdømme risiko: Risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, kunder, motparter, egenkapitalbeveiseiere og myndigheter.

Etterlevelses (compliance) risiko:

Risiko for at konsernet pådrar seg offentlige sanksjoner / bøter, økonomisk tap eller svekket omdømme som følge av manglende etterlevelse av lover / forskrifter, standarder eller interne retningslinjer.

2.2 Elementer i risiko- og kapitalstyringen

For SpareBank1 Buskerud-Vestfold er kapitaldekning og soliditet sentrale styringsparametere. I styring av kapital skal det søkes en optimal kapitalanvendelse innenfor vedtatt forretningsstrategi og strategiske måltall både på avkastnings- og soliditetssiden.

Konsernets samlede risiko fremkommer etter beregning av behovet for risikojustert kapital for de ulike risikogrupper. Risikojustert kapital viser hvor mye kapital konsernet har behovsberegnet for å dekke den faktiske risikoen konsernet har påtatt seg og har planlagt å ta på seg innenfor strategiperioden. Kapitalbehovet er vurdert i et langsiktig perspektiv og tar hensyn til usikkerhet og behov for buffer kapital. Risikojustert kapital vil i prinsippet omfatte en tallfesting av alle ovennevnte risikoer nevnt i kapittel 2.1, samt eventuelle andre risikoer som ikke omfattes av denne oversikten. De tallverdiene som presenteres senere i dette dokumentet omfatter ikke alle ovenfor angitte risikoer. De fremgår eksplisitt hvilke risikoer som er tallfestet.

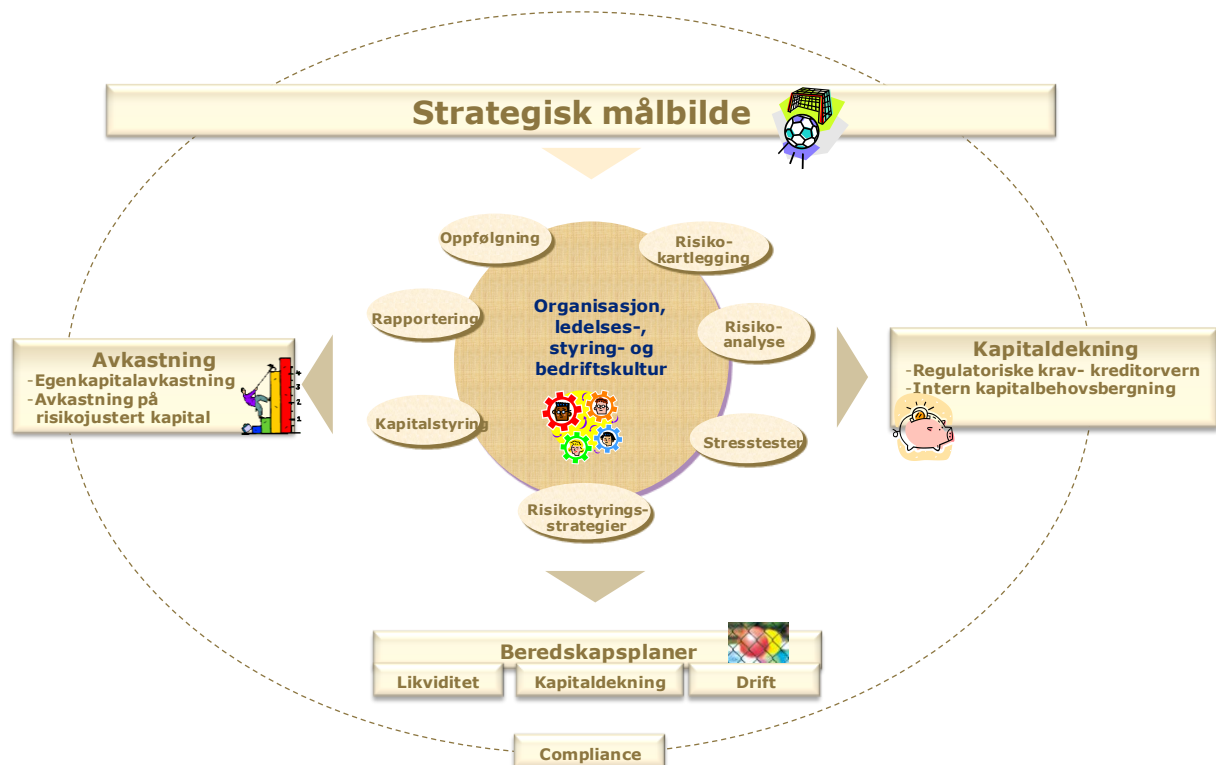
Ved beregning av risikojustert kapital for kredittrisiko benyttes statistiske modeller med konfidensnivå 99,9 %. Beregningen av risikojustert kapital for øvrige risikogrupper bygger på stresstester og kvalitative vurderinger.

For å sikre en effektiv og hensiktsmessig prosess for risiko- og kapitalstyring skal rammeverket baseres på de elementer som reflekterer den måten styret og ledelsen ønsker å styre konsernet på:

- Etisk standard, bedriftskultur og organisering
- Strategisk målbilde
- Risikokartlegging
- Risikoanalyse
- Stresstester
- Risikostrategier
- Kapitalstyring (inkl. avkastning og kapitaldekning)
- Beredskapsplaner
- Rapportering
- Oppfølging, overvåkning
- Compliance (etterlevelse)

Sammenhengen mellom de enkelte elementene er vist i figuren nedenfor. Sammenhengene og de ulike komponentene blir nærmere beskrevet i det etterfølgende.

Figuren viser elementer i risiko- og kapitalstyringen i SpareBank1 Buskerud-Vestfold

Etisk standard, Bedriftskultur og Organisering.

I helhetlig risikostyring er etisk standard og bedriftskulturen grunnmuren som de andre elementene bygger på. Bedriftskulturen omfatter menneskene i organisasjonen med deres individuelle egenskaper som integritet, verdigrunnlag og etiske holdninger. Dårlig bedriftskultur kan vanskelig kompenseres med andre kontroll- og styringstiltak. SpareBank1 Buskerud-Vestfold har derfor etablert tydelig verdigrunnlag og etiske retningslinjer som er

godt kommunisert i hele organisasjonen.

Ledelsesfilosofi og styringsprinsipper er også avgjørende i en helhetlig risikostyring. Konsernet har med bakgrunn i dette etablert en ledelsesplattform kalt "PRIMO" som bygger på følgende 5 grunnpilarer:

Ledere på alle nivåer i konsernet skal være:

Positive rollemodeller

Gjennom egne ord og handlinger, markerer ledere alltid holdninger som er i tråd med konsernets visjon, strategi og etiske retningslinjer.

Reflekterende

På eget initiativ, alene og i felleskap, reflekterer våre ledere omkring sitt lederskap og sin påvirkning på andre.

Inspirerende

Gjennom sin nysgjerrighet og åpne innstilling, etterspør og deler våre ledere informasjon, nye tanker og ideer. Ledere i SpareBank1 Buskerud-Vestfold er flinke til å anerkjenne gode prestasjoner.

Målrettede

Ved å bidra til tydelige målsettinger og konstruktive tilbakemeldinger, sørger våre ledere for at alle ledd i banken jobber mot de samme overordnede målene. Lederne unngår å bruke tid og oppmerksomhet på aktiviteter som ikke fører mot målene.

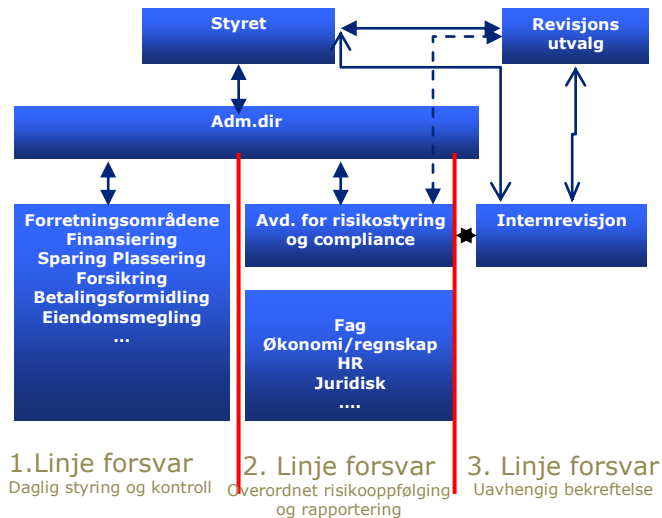
Oppmerksomme

I godt samspill og nær dialog med sine medarbeidere, viser våre ledere stor oppmerksomhet til ansattes motivasjon og sørger for å maksimere sine medarbeideres engasjement og utvikling.

Det er lagt mye vekt på å samle de to fusjonerte bankene og få etablert en ny felles kultur, når det gjelder etikk, strategi, policy og forretningsforståelse. Satsning på økt kompetanse er også helt avgjørende for konsernet i fremtiden. Autorisasjon av alle konsernets ansatte som er knyttet til finansiell rådgivning, forsikring og eiendomsformidling har vært høyt prioritert i 2010. I løpet av 2010 er det også gjennomført et omfattende kompetanseprogram for bankes bedriftsrådgivere.

Konsernet legger vekt på organiseringen av den helhetlige risikostyringen. Ansvar for risikostyring er derfor delt mellom ulike uavhengige grupper illustrert i figuren nedenfor:

Organisering risikomiljø

Styret har ansvaret for at konsernet har en kapitalsituasjon som er forsvarlig ut fra risikoprofil og offentlige krav. Styret fastsetter og overvåker risiko-nivå/strategi og det overordnede styringsparametrene

Administrerende direktør har ansvaret for at det implementeres et effektivt rammeverk for risikostyring og at dette etterleves i det daglige

1. linje forsvar

Den **enkelte forretningsenhet** skal sikre og overvåke at de etablerte tiltak etterleves.

2. linje forsvar

Avd for Risikostyring og compliance har ansvar for videre utvikling, vedlikehold, måling og rapportering av konsernets risikostyring, internkontroll og etterlevelse.

3. linje forsvar

Internrevisjon er et redskap for styret og gjennomfører uavhengige vurderinger og overvåking av etablert risikostyring og internkontroll og gir en uavhengig bekreftelse til styret på at risikostyringen er robust og fungerer etter hensikten. Internrevisjonens anbefalinger til forbedringer blir løpende gjennomgått og vurdert implementert

Strategisk mål bilde:

Risiko- og kapitalstyringen i SpareBank1 Buskerud-Vestfold tar utgangspunkt i konsernets strategiske mål bilde slik dette fremkommer av strategiplanen.

Konsernet gjennomfører årlig en revisjon av konsernets strategiplan. Dette innebærer en gjennomgang av endringer i rammebetingelser, herunder konkurransesituasjonen, krav fra offentlige myndigheter, endring i kundeatferd/kundebehov, kapitalbehovsvurderinger, organisering og fremtidig krav til kompetanse.

Risikokartlegging:

Identifikasjon av risiko er en fremoverskuende prosess, integrert i strategiarbeidet. Prosessen dekker alle vesentlige kjente risikoer konsernet utsettes for og gjennomføres minimum årlig.

Risikoanalyse:

Det gjennomføres analyser av risikoene som er identifisert for å forstå risikoenes egenskaper og årsakssammenhenger. Vesentlige risikoer skal etter beste estimat kvantifiseres gjennom forventet tap og behov for risikojustert kapital. Primært gjennomføres denne formen for måling innenfor kredittrisiko-området som antas å være konsernets største enkelte risiko. Kvantifiseringen baseres på anerkjente metoder og fremgangsmåter for måling av risiko. Risikoanalysen skal også sikre at det foretas kvalifisert og strukturert dokumentasjon av etablerte kontroll- og styringstiltak.

Stresstester:

Det gjennomføres periodiske stresstester for å analysere hvordan negative hendelser påvirker resultatet, balansen og kapitaldekningen i konsernet. Stresstestene gjennomføres på

de mest kritiske risikoområdene som kreditt, marked og likviditetsrisiko, og tar hensyn til en negativ makroøkonomisk utvikling over en periode på minimum tre år.

Risikostrategier:

Gjennom risikostrategiene definerer styret ønsket risikoprofil gjennom etablering av risikobaserte rammer og måltall på de ulike risikoområdene. Strategiene revideres og besluttes i styret årlig.

Kapitalstyring, finansiell fremskriving og kapitalallokering:

SpareBank1 Buskerud-Vestfold skal ha en kapitalstyring som sikrer:

- En effektiv kapitalanskaffelse og – anvendelse i forhold til konsernets strategiske målbilde og vedtatte forretningsstrategi
- Konkurransedyktig avkastning på kapitalen
- Tilfredsstillende kapitaldekning ut fra valgt risikoprofil
- Konkurransedyktige vilkår og langsiktig tilgang på innlån i kapitalmarkedene
- Utnyttelse av vekstmuligheter i bankens definerte markedsområde og muligheter for å være med på eventuelle strukturelle løp som materialiserer seg innenfor et naturlig markedsområde.
- At ingen enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad
- At kapitaldekningsgraden skal overstige regulatorisk kapitalkrav med en tilfredsstillende buffer.

På grunnlag av det strategiske målbildet utarbeides det årlig en kapitalplan for de påfølgende tre år for å sikre en langsiktig og målrettet kapitalstyring. Kapitalplanen skal ta hensyn til fremskrivning av konsernets finansielle utvikling for de neste tre årene. Disse fremskrivningene skal ta hensyn til forventet utvikling i perioden samt en situasjon med alvorlige økonomiske tilbakeslag over minimum tre år. Med grunnlag i fremskrivningene av det samlede kapitalbehovet skal ledelsen og styret gjøre en samlet vurdering av om kapitalbehovet er tilstrekkelig og tilpasset konsernets nåværende og fremtidige risikoprofil samt strategiske målbilde.

Kapitalallokering; avkastning på risikjustert kapital er et viktig strategisk måleparameter i den interne styringen av SpareBank1 Buskerud-Vestfold. Dette innebærer at forretningsenhetene tildeles kapital i henhold til den beregnede risikoen ved virksomheten og at avkastningen mot beregnet kapital følges løpende.

Beredskapsplaner

Bankenes kjernevirksomhet innebærer risiko. Virksomheten kan påføre banken uventede tap, på tross av gode risikostyringssystemer og prosesser. En slik situasjon vil kunne medføre alvorlig press på kapitaldekningen, likviditet og drift. SpareBank1 Buskerud-Vestfold har definert beredskapsplaner for å være forberedt på å håndtere slike situasjoner.

Rapportering, oppfølging og overvåking:

Et viktig element i en effektiv risikostyring er overvåking av den løpende risikoeksponeringen. Alle ledere er ansvarlig for den daglige risikostyringen innenfor sitt eget ansvarsområde, og de skal til enhver tid påse at risikoeksponeringen er innenfor de rammer som er besluttet av styret eller administrerende banksjef.

Konsernets risikorapportering har som formål å sikre at alle organisasjonsnivåer har tilgang på tilstrekkelig og pålitelig risikorapportering. Den overordnede risikoeksponering og risikoutvikling følges opp gjennom periodiske risikorapporter til administrasjon og styret.

Compliance (etterlevelse):

Konsernet er opptatt av å ha gode prosesser for å sikre etterlevelse av gjeldende lover, forskrifter og interne retningslinjer, og har derfor etablert en compliance funksjon.

Effektive virkemidler for å oppnå etterlevelse i organisasjonen er:

- Et tydelig verdigrunnlag som er klart kommunisert og forstått i hele organisasjonen.
- En prosess for å fange opp, kommunisere og implementere endringer i lover, forskrifter og interne retningslinjer.
- En prosess for å følge opp og rapportere etterlevelsen av lover, forskrifter og interne retningslinjer.

2.3 Kredittrisiko

Kredittrisiko defineres som risiko for tap knyttet til at kunder eller andre motparter ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid, i henhold til skrevne avtaler, og at mottatte sikkerheter ikke dekker utestående krav. Konsentrasjonsrisiko kreditt defineres som risiko for tap som følge av konsentrasjon omkring store enkeltkunder, enkelte bransjer, geografiske områder, sikkerheter med samme risikoegenskaper og motparter i internbankoperasjoner eller handel med finansielle derivater.

Styring og kontroll

Konsernets styring av kredittrisiko inngår som en del av konsernets overordnede rammeverk for helhetlig risikostyring.

Styret reviderer minimum årlig bankens kredittstrategi. Prosedyrene for kredittstyring er beskrevet i rammeverksdokumentasjon og gir føringer for virksomhetens utøvelse av kredittpolitikk innenfor risikotoleransen. Med bakgrunn i årlig risikoanalyse beregnes behovet for risikojustert kapital. Det fastsettes avkastningskrav på allokert kapital.

Bankens portefølje av rentebærende verdipapirer påfører også banken motpartsrisiko. Styret gjennomgår årlig bankens strategi for denne type plasseringer hvor det er fastsatt rammer for maksimal portefølje av rentebærende verdipapirer, samt maksimalrammer for eksponering knyttet til bransje og utsteder.

Administrasjonen operasjonaliserer bankens kredittpolicy med årlig oppdatering og systemer for overvåking og rapportering av måltall og resultater. Kredittpolicyen definerer nærmere bestemte toleransegrenser innen risikoeksponering, konsentrasjonsgrenser og covenants med mer.

I detalj styres saksbehandling i kreditt etter retningslinjer gitt i kredittåndboken inklusiv et bevilgningsreglement for beslutningsstrukturen. Fullmakter er delegert av styret. Styret tar aktivt del i beslutning og oppfølging av definerte saker. Sentralt i kredittgivningen står alliansens kredittmodeller. I kredittbehandlingen vektlegges særlig inntjening, soliditet, atferd og ledelse. Beslutningsstrukturen følger kompleksiteten i risiko.

Oppfølging av kreditt skjer med en fast struktur på rapportering fra linjen. Rapporter baseres på bankens porteføljestyringsverktøy. Bankens risikoklassifiseringssystem står sentralt ved fastsettelse av måltall og i tilhørende overvåking. Overvåkingen er effektiv, med periodisk oppdatering, som sikrer et godt grunnlag for fortløpende styring etter registrerte endringer, hvor særlig utvikling i forventet tap, migrering, avkastning på allokert risikojustert kapital og tapsutsatte engasjementer følges. Særlig rapportering foreligger for utsatte engasjementer.

Tilrettelegging av porteføljestyringen er et kontinuerlig arbeid, hvor hensynet til effektiv drift vektlegges. Banken ønsker å unngå unødige tap, få en best mulig risikoprising og høy effektiv utnyttelse av allokert kapital.

Under denne tilretteleggingen har banken etablert en egen risikostyringsenhet, som sikrer en uavhengig risikorapportering til ledelsen og styret. Avdelingen bidrar generelt til utvikling av risikostyringskulturen på alle forretningsområder. I 2010 er det også etablert et sterkere kredittstøtteam i 1. linjeforsvaret. Kredittstøtte skal bidra til å forbedre kvalitet i linjen, og sikre høyere sannsynlighet for måloppnåelse.

Kvalitet i kredittmodell og anvendelse, overvåkes og forbedres gjennom validering. Validering vil i 2011 få et sterkere fokus, hvor særlig hensynet til å gjøre forbedringer i anvendelse og etterlevelse vil vektlegges.

Risikoprising har fått økt oppmerksomhet. Banken har i 2010 endret, og vil i løpet av 2011 ytterligere forbedre prinsippene for risikojustert prising. Egne modeller er utviklet og er under implementering. Det forventes positive resultater og en god balanse mellom forretnings- og konkurransemessige hensyn.

På området tapsutsatte- og misligholdte engasjementer, konstateres det en positiv utvikling. Banken har gjennom finanskrisen hatt noen utfordringer, som resulterte i en økt innsats for styring og kontroll av utsatte engasjementer. Dette arbeidet har resultert i opprydning, bedre rutiner i innvilgelse, overvåking og oppfølging. System for tidlig identifikasjon av mulige problemengasjementer benyttes. Det er faste rutiner for periodiske gjennomganger. Nedskrivningspraksis vurderes av banken som konservativ.

Ved inngangen til 2011 vurderes banken til å være i en god posisjon for fornyet vekst.

Risikoklassifisering

Risikomodellene for PM og BM er basert på statistiske analyser (logit-regresjon) av historiske sammenhenger, med særlig vekt på inntjening, soliditet og atferd. Modellene er under kontinuerlig videreutvikling og jevnlig validering. Siste kvantitative validering over normalscorede kunder i banken, viser en rangeringsevne på 89 % i PM og 85 - 90 % i BM. Modellene beregner noen parametre, som inngår i den videre klassifiseringen. De viktigste parametrene i kreditt er:

1. **Sannsynlighet for mislighold.** (PD) Beregnes over kundens score i forhold til forklaringsvariablene som inngår i regresjonsanalysen. PD angir sannsynligheten for at kunden går i mislighold innen ett år, og er det sentrale risikomålet. Klassifiseres etter 9 friske risikoklasser (A til I). I tillegg er det to misligholdsklasser (J og K) for kunder med misligholdte og/eller nedskrevne engasjement.
2. **Forventet eksponering ved mislighold.** (EAD). Bankens forventede eksponering i enkeltengasjementet gitt mislighold.
3. **Tap gitt mislighold.** (LGD). Andelen av kundens engasjement som forventes tapt gitt ett mislighold. Tar hensyn til sikkerhetsverdier
4. **Forventet tap.** (EL). Er en gjennomsnittsførentning til tap. Beregnes for hver enkeltkunde. Alle tap over null og opp til forventning, er å vurdere som en driftskostnad, og

skal dekkes over driftsmarginen.

5. **Uventet tap.** (UL). Er en beregning av tap som er større enn forventet tap, og som banken må holde kapital (økonomisk kapital) for å kunne dekke. Størrelsen på behovet for økonomisk kapital vil avhenge av porteføljens sammensetning, modellenes diskriminerende evne og valgt konfidensnivå.

Beregnet UL etter alliansen modell vurderes å være den beste tilgjengelige modelltilnærming for å beregne kapitalbehovet til dekning av bankens kredittrisiko og benyttes som grunnlag for beregning av økonomisk kapital.

Risikoklasser

Risiko-klasse	Nedre grense	Øvre Grense
A	0,00 %	0,10 %
B	0,10 %	0,25 %
C	0,25 %	0,50 %
D	0,50 %	0,75 %
E	0,75 %	1,25 %
F	1,25 %	2,50 %
G	2,50 %	5,00 %
H	5,00 %	10,00 %
I	10,00 %	99,99 %
J	99,99 %	100,00 %
K	100,00 %	100,00 %

Risikoklasser på hovedgrupper. 9 friske klasser A-I, 2 klasser (J-K) for henholdsvis misligholdte og nedskrevne engasjementer. Grenser etter misligholdssannsynlighet.

Sikkerhetsklasser

Sikkerhetsklasse	Nedre grense	Øvre grense	Dekning
1	-	0,08 %	Over 120 %
2	-	0,08 %	Over 100 %
3	0,08 %	13,62 %	Over 80 %
4	13,62 %	27,23 %	Over 60 %
5	27,23 %	40,85 %	Over 40 %
6	40,85 %	54,46 %	Over 20 %
7	54,46 %	68,08 %	Inntil 20 %

Sikkerhetsklasser på hovedgrupper. 7 klasser hvor dekning viser sikkerhetsverdi målt etter realisasjonsverdi, og viser derav tapsgrad i forhold til knyttet engasjement.

2.4 Markedsrisiko

Definisjon: Markedsrisiko defineres som risikoen for tap som skyldes endringer i renter, aksje-/verdipapirkurser og valutakurser.

Konsernets markedsrisiko oppstår i hovedsak fra investeringer i obligasjoner, sertifikater og aksjer, og som følge av aktiviteter som utføres for å understøtte driften– som innlån (funding) og rente-/valutahandel. I tillegg behandles verdiendringer i konsernets portefølje av fast eiendom, som markedsrisiko. Aksjer, andeler og egenkapitalbevis klassifiseres til virkelig verdi over resultatet eller som tilgjengelig for salg. Sertifikater, obligasjoner og rentefond klassifiseres til virkelig verdi over resultatet. Alle finansielle instrumenter klassifisert til virkelig verdi over resultatet, måles til virkelig verdi, og endring i verdi fra inngående balanse resultatføres som inntekt (kostnad) fra andre finansielle investeringer.

SpareBank1 Buskerud - Vestfold er ikke valutabank. Med bakgrunn i dette er valutarisikoen begrenset.

Se for øvrig note 2, 3, 20, 21, 22, 23 og 24 i bankens årsregnskap 2010 for mer detaljert beskrivelse av regnskapsmessig behandling av finansielle instrumenter.

Styring og kontroll

Markedsrisikoen måles på bakgrunn av rammer vedtatt av styret. Rammene gjennomgås og fornyes på årlig basis.

Nedenfor følger en oversikt over hvordan de enkelte risikoene innenfor markedsrisiko følges operativt.

Renterisiko

Formålet med konsernets styring av renterisiko er å sikre at konsernet til enhver tid har en kjent renterisikoeksponering og at denne er i samsvar med konsernets risikoprofil, gjeldende rammer på området og forventninger til fremtidig renteutvikling. Styring av renterisikoen skal ta hensyn til elementene knyttet til renterisiko.

Renterisiko kan deles i følgende elementer:

- Basisrisiko; parallell skift i rentekurven
- Reprisingrisiko/adminstrativ renterisiko
- Rentekurverisiko; ikke-parallell skift på rentekurven
- Spreadrisiko

Basisrisiko er den verdiendring på bankens eiendeler og gjeld som finner sted når hele rentekurven parallellforskyves. Denne risikoen er beregnet som effekten på de finansielle instrumentenes virkelige verdi av en renteendring hvor hele rentekurven forutsettes å parallellforskyve seg.

Administrativ renterisiko oppstår fordi det i praksis vil gå noe tid fra en renteendring inntreffer i markedet til banken har fått justert vilkårene på innskudd og utlån med flytende rente. Finansavtaleloven krever som hovedregel minimum seks ukers varslingsfrist ved rentetøkning på utlån til kunder, og to måneder ved rentereduksjon på innskudd.

Rentekurverisiko er risikoen for at markedets prising av de enkelte utstedere ikke endrer seg tilsvarende som de underliggende referanserenter.

Spreadrisiko er virkningen av endringer i markedes risikopremie. Denne består av kredittisiko og likviditetsrisiko. Nærmere beskrivelse se kapittel 4.2 Pilar II markedsrisiko.

Aksjerisiko

Aksjerisiko måles i forhold til rammer for eksponering i aksjer, grunnfondsbevis eller andeler i aksjefond. Styring og oppfølging av risikoområdet tar utgangspunkt i vedtatt ramme for eksponering i omløpsaksjer i tillegg til retningslinjer gitt i lover og forskrifter om tillatt total eksponering. Risikoområdet dekker omløpsaksjer og anleggsaksjer som ikke er av strategisk karakter. Aksjer i selskap som vurderes som strategiske posisjoner for SpareBank1 Buskerud-Vestfold er vurdert under eierrisiko.

Valutarisiko

Valutarisiko måles ut fra samlet brutto- og nettoposisjon i valuta og nettoposisjon i ulike valutasorter. SpareBank1 Buskerud-Vestfold er ikke valutabank og som en følge av dette i hovedsak eksponert mot valutarisiko ved kontante valutabeholdinger som ligger i hver enkelt lokalbank. Alle valutaeksponeringer på finans/fundingområdet skal swapes til norske kroner i henhold til styrebeslutning (bankens likviditetsstrategi).

Derivater

I bankens treasurvirksomhet inngår derivatavtaler hovedsaklig i forbindelse med handel av underliggende lån eller obligasjonsinvesteringer ut fra sikrings- eller risikostyringshensyn. Avtaler inngås kun med kredittgodkjente motparter. Treasury har ingen tradingportefølje av derivater. Bankens derivater består i all hovedsak av renteswapper.

Rammer, overvåkning og rapportering

Plassering i rentebærende papirer styres av en ramme for maksimal eksponering, samt rammer for eksponering pr utsteder. Løpende overvåking og oppfølging i forhold til rammer foretas av controller i økonomiavdelingen. Ved rammebrudd skal risk manager og controller vurdere realiteten i bruddet i samarbeid med banksjef økonomi/ finans og melde brudd til administrerende banksjef. Alle bruddmeldinger vil i fremtiden bli registrert i taps- og hendelsesdatabase. Finansavdelingen rapporterer månedlig eksponering opp mot vedtatte rammer til ledelse og styret. I månedsrapporten presenteres også stresstester knyttet til likviditetsområdet. Avdeling for risikostyring gjennomfører uavhengig rapportering av de ulike elementer innenfor markedsrisiko til styret og ledelsen hvert kvartal.

2.5 Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.

Operasjonell risiko omhandler risikoen for tap som følge av:

- Menneskelige faktorer:
Brudd på rutiner / retningslinjer, manglende kompetanse, uklar strategi, policy eller rutiner, samt interne misligheter
- Systemer:
Svikt i IKT og øvrige systemer
- Eksterne årsaker:
Kriminalitet, bedragerier, naturkatastrofer, andre eksterne årsaker

Styring og kontroll

Operasjonell risiko er en risikotype konsernet i størst mulig grad ønsker å ha god kontroll på. Ved oppbygging av internkontroll benyttes risiko-, konsekvens- og sannsynlighetsvurderinger for å fastsette nivå på kontrollomfanget. Operasjonell risiko styres gjennom et eget rammeverk tilknyttet en kvalitetsmodell. I kvalitetsmodellen inngår en rekke ulike elementer:

- En årlig vurdering av strategiske risikoer og risikoer knyttet til de ulike forretnings- og støtteprosesser. Denne vurderingen danner grunnlaget for fastsettelse av forbedrings- og kontrolltiltak relatert til de identifiserte risikoer. I tillegg har konsernet etablert egne prosedyrer for risikovurderinger i forbindelse med implementering av nye produkter og systemer og i de tilfeller konsernet ønsker å gå inn i nye forretnings- og / eller markedsområder.
- En årlig bekreftelse av internkontrollen der det rapporteres fra lederne i organisasjonen om status knyttet til internkontrollen innenfor den enkelte organisatoriske enhet. Bekreftelsen danner grunnlaget for forbedringstiltak på de ulike virksomhetsområdene. Det er etablert en compliance funksjon som skal arbeide aktivt med å forbedre internkontrolltiltak og påse etterlevelse av eksternt og internt rammeverk.

I tillegg foretas en løpende gjennomgåelse av anbefalinger fra intern revisor som grunnlag for implementering av forbedringstiltak på reviderte områder.

Konsernet er i prosess med å etablere en egen taps- og hendelsesdatabase for registrering av uønskede hendelser.

3 REGULATORISK KAPITALDEKNING (PILAR I)

Den ansvarlig kapitalen i SpareBank1 Buskerud-Vestfold består av kjernekapital og tilleggskapital som er beregnet i henhold til kapitalkravforskriftens definisjoner. Konsernets ansvarlige kapital er vist i oppstillingen nedenfor;

Ansvarlig kapital og kjernekapital

Ansvarlig kapital	2008	2009	2010
Grunnfondsbeviskapital	233.387	233.387	233.387
Overkursfond	9.866	9.866	9.866
Utjevningfond	20.961	36.245	58.258
Sparebankens fond ¹⁾	933.533	1.034.433	1.175.286
Fond for urealisert gevinst/ tap	18.932	24.051	10.984
Gavefond	6.948	18.635	26.414
Avsatt utbytte klassifisert som egenkapital	-	15.285	20.178
Sum balanseført egenkapital	1.223.627	1.371.902	1.534.373
¹⁾ Egenkapitaleffekt datterselskaper er hensyntatt i Sparebankens fond konsern			
Fondsobligasjon	209.260	409.386	409.510
Andel av nullstilte uamortiserte estimatavvik	12.170	12.170	-
Utsatt skatt, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-63.999	-42.229	-32.929
Urealiserte gevinster på aksjer, andeler og egenkapitalbevis	-31.560	-43.229	-34.738
Ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-27.385	-76.504	-56.262
Medlemsinnskudd i kredittforeninger	825	1.950	1.350
Utbytte avsatt til utdeling, klassifisert som egenkapital	-	-15.285	-20.178
Kapitaldekningsreserve	-30.729	-30.729	-44.386
Sum kjernekapital	1.292.209	1.587.432	1.756.740
Tilleggskapital utover kjernekapital			
Evigvarende ansvarlig kapital			
Tidsbegrenset ansvarlig kapital	374.280	358.154	274.738
Urealiserte gevinster på aksjer, andeler og egenkapitalbevis	3.897	9.123	4.943
Medlemsinnskudd i kredittforeninger	825	1.950	1.350
Urealiserte gevinster på varige driftsmidler	10.305	10.330	10.689
Ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-27.385	-76.504	-56.262
Kapitaldekningsreserve	-30.729	-30.729	-44.386
Netto ansvarlig kapital	1.623.402	1.859.756	1.947.812
Kapitaldekning	13,30 %	15,10 %	16,29 %
herav kjernekapital	10,58 %	12,89 %	14,69 %
herav tilleggskapital	2,71 %	2,21 %	1,60 %

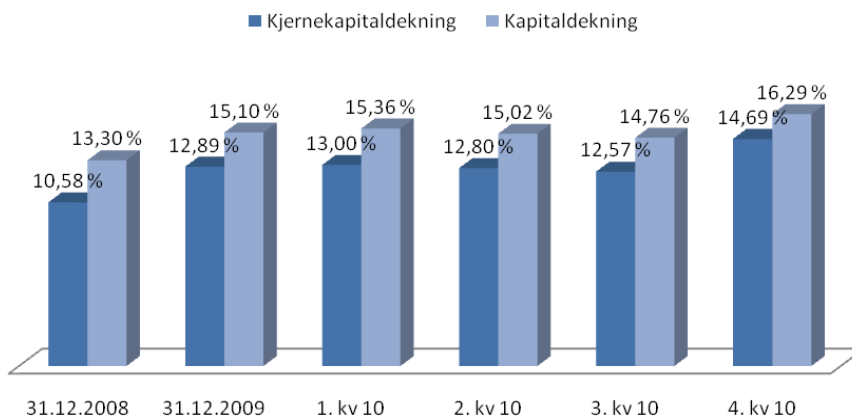
3.1 Kapitalkrav

Oppstillingen viser regulatorisk minimumskrav til ansvarlig kapital basert på Pilar I for SpareBank1 Buskerud-Vestfold pr 31.12.2010.

Engasjementskategorier	Beregnet kapitalkrav 8 %		Beregningsgrunnlag	
	2009	2010	2009	2010
kredittrisiko				
Lokale og regionale myndigheter	184	80	2.300	1.000
Offentlig eide foretak	9.050	-	113.125	-
Institusjoner	40.307	34.590	503.838	432.375
Foretak	284.603	249.113	3.557.537	3.113.913
Massemarked	185.027	220.603	2.312.838	2.757.537
Pantsikkerhet i bolig- og fritidseiendom	325.347	296.963	4.066.835	3.712.037
Forfalte engasjement	20.615	22.911	257.688	286.387
Obligasjoner med porteføljepant	-	-	-	-
Andeler i verdipapirfond	-	-	-	-
Øvrige engasjement	19.178	17.416	239.725	217.696
Kredittrisiko totalt	884.311	841.676	11.053.886	10.520.945
Operasjonell risiko	77.891	80.027	973.638	1.000.338
Markedsrisiko	46.753	57.204	584.413	715.050
Fradrag i beregningsgrunnlaget	-23.466	-22.319	-293.325	-278.984
Totalt beregningsgrunnlag	985.489	956.588	12.318.613	11.957.350
Netto ansvarlig kapital pr 31.12.2010	1.859.756	1.947.812		
Beregnet buffer	874.267	991.224		

Minimumskrav på 8 % av beregningsgrunnlaget i 2010 utgjør 957 millioner kroner. Faktisk ansvarlige kapital pr 31.12.2010 utgjør 1,95 milliarder kroner. Buffer i forhold til minimumskrav til ansvarlig kapital utgjør i underkant av 1 milliard kroner. SpareBank1 Buskerud-Vestfolds kapitaldekningsmål uttrykkes gjennom interne mål for den regulatoriske kapitaldekningen på 12 % og en kjernekapital på 11 %. Kapitaldekningen pr 31.12.2010 er 16,29 % og kjernekapitaldekningen på 14,69 %. Kapitaldekningen ligger betydelig over interne vedtatte rammer for kapitaldekning i Pilar 1. I figuren vises utvikling i konsernets kapitaldekning de tre siste årene.

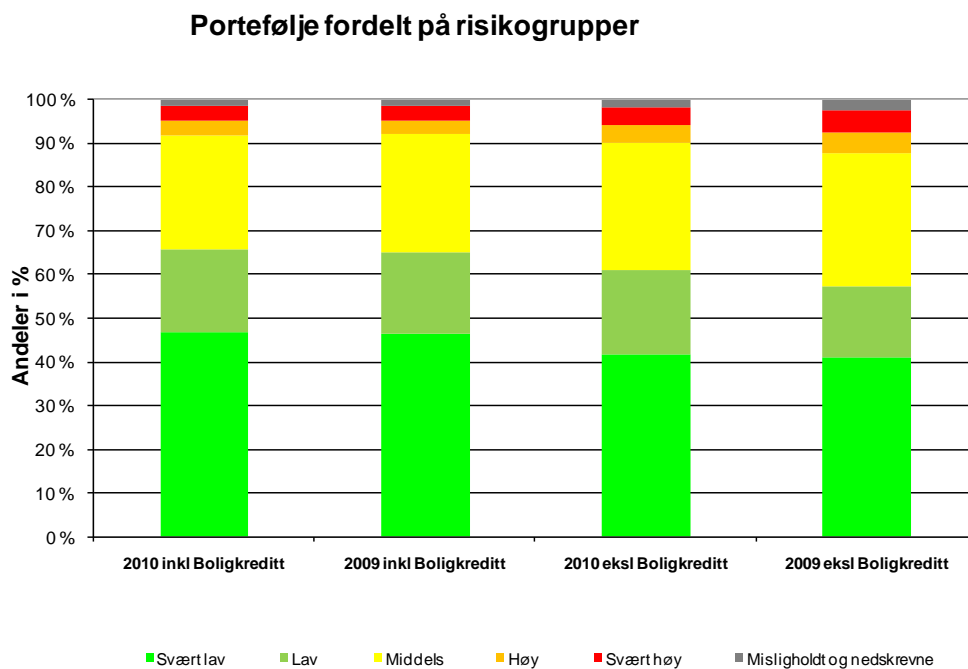
Utvikling i kapitaldekning SpareBank1 Buskerud-Vestfold konsern

Økningen i kapitaldekningsprosent siste de siste tre år referer seg til økning i sparebankens fond knyttet til de enkelte års resultater og til at SpareBank1 Buskerud – Vestfold høsten 2009 valgte å innhente NOK 200 mill i fondsobligasjon fra Statens Finansfond. Finansobligasjonen vil bli innfridd i løpet av 2. kvartal 2011. En innfrielse vil medføre en reduksjon av kjernekapitaldekningen 1,62 %.

3.2 Kredittrisiko – Porteføljinformasjon

Porteføljeoversikten viser sammensetning og utvikling i utlånsporteføljen målt med bankens interne risikoklassifisering.

Porteføljen kjennetegnes ved høy eksponering mot lav og midlere risiko. Profilen er stabil over tid. Størstedelen av porteføljen er sikret med en høy grad av kvalifisert sikkerhet. Fast eiendom utgjør den største delen av sikkerhetsdekningen. Porteføljen er diversifisert. I bedriftsmarkedet er det størst bransjekonsentrasjon innen utleie av fast eiendom. Eiendomssektoren er preget av langsiktige kontrakter med stabil kundemasse.

Tabellen viser et samlet netto utlån etter justering for nedskrivning, fordelt på hovedtyper av engasjementer.

Engasjementstyper	2009	2010
Personmarked	13.598.188	12.795.261
Bedriftsmarked	6.210.845	5.343.125
Utlendet / andre	91.639	100.733
Samlet engasjement	19.900.672	18.239.119

Porteføljens sammensetning mellom person (PM) og bedriftsmarkedet (BM) opprettholdes. På personmarkedet skyldes nedgangen både svakere vekst, men også overføring av engasjementer til SpareBank1 Boligkreditt AS. Det tilrettelegges for økt vekst i 2011 både for PM og BM.

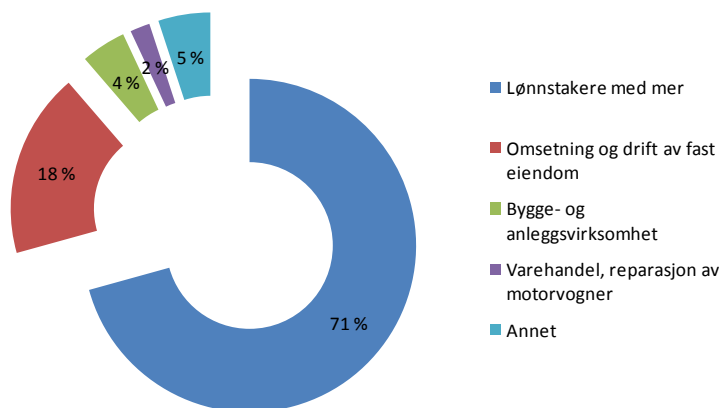
Tabellen viser samlet engasjement fordelt etter marked og geografisk signifikante områder.

Engasjementstyper Geografisk	Personmarked		Bedriftsmarked	
	2009	2010	2009	2010
Vestfold	6.849.756	6.640.981	3.856.984	3.546.356
Buskerud	5.255.562	4.849.386	1.960.054	1.523.105
Norge for øvrig	1.492.870	1.304.894	393.808	273.664
Utlandet / andre	91.639	100.733		
Samlet engasjement	13.689.827	12.895.994	6.210.845	5.343.125

Det er volumnedgang i 2010. Ingen vesentlige endringer i geografisk fordeling.

Figuren viser andel av samlet engasjement fordelt på bransje.

Bransjefordeling av porteføljen (eksl boligkreditt) pr 31.12.2010

Bedriftsmarkedet har en diversifisert portefølje. Eiendom har en dominerende andel, men banken er komfortabel med hensyn til vurdering av konsentrasjonsrisiko i porteføljen. Porteføljen har en høy grad av eksponering mot lav til midlere risiko.

Tabellen viser engasjementer fordelt etter løpetid fordelt på hovedmarkedsgrupper.

Samlet engasjement etter løpetid	Under 1 år	1- 5 år	Over 5 år	Total
Bedriftsmarkedet	674.517	267.630	4.400.978	5.343.125
Personmarkedet	2.097.396	2.202.917	8.595.681	12.895.994
Kredittinstitusjoner	163.846	0	2.500	166.346
Total 2010	2.935.758	2.470.547	12.999.160	18.405.465

Porteføljen er preget av stabile og langsiktige finansieringer.

Tabellen viser engasjementer med mislighold og nedskrivninger fordelt på bransje.

Bransje	2010		
	Forfalte	Med verdifall	Total
Lønnstakere og lignende	60.498	55.499	115.997
Omsetning og drift av fast eiendom	6.755	94.854	101.610
Bygge- og anleggsvirksomhet	169	68.775	68.944
Informasjon og kommunikasjon	-	25.741	25.741
Varehandel, reparasjon av motorvogner	272	6.962	7.234
Kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktiviteter	-	5.151	5.151
Industri	3.056	2	3.059
Forretningsmessig tjenesteyting	131	2.414	2.544
Overnattings- og serveringsvirksomhet	1	1.713	1.715
Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	-	1.369	1.369
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	826	-	826
Annen tjenesteyting	-	64	64
Undervisning	-	57	57
Transport og lagring	-	2	2
Helse- og sosialtjenester	-	-	-
Total	71.710	262.603	334.313

Observert verdifall følger logisk med volumet på eksponeringen innenfor den enkelte bransje.

Tabellen viser årets resultatførte endringer på tap etter bransje.

Bransje	Engasjement	Resultatførte	
		Verdiendringer	Nedskrivninger
Lønnstakere og lignende	115.997	-4.285	43.062
Omsetning og drift av fast eiendom	101.610	11.085	25.234
Bygge- og anleggsvirksomhet	68.944	-211	2.328
Varehandel, reparasjon av motorvogner	7.234	1.378	14.251
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	826	-	-
Industri	3.059	-860	16.139
Kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktiviteter	5.151	-	229
Annen tjenesteyting	64	-	632
Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	1.369	-	3.425
Annet	30.059	3.906	14.939
Total	334.313	11.013	120.237

I 2010 har nedskrivningsbehovet falt betydelig. Det forventes en utvikling i tråd med et mer langsiktig snitt, og fokus i større grad rettes mot ønsket vekst innenfor definert risikotoleranse.

Tabellen viser forfalte og nedskrevne eksponeringer etter geografisk signifikant fordeling med verdiendringer.

Engasjement med verdifall og mislighold	Engasjement	Engasjement	Samlet engasjement	Verdiendring	Nedskrivning
	Forfalte	Nedskrevne			
Buskerud	4.726	167.374	172.100	3.631	76.949
Vestfold	66.984	95.229	162.213	7.382	43.288
Totaler	71.710	262.603	334.313	11.013	120.237

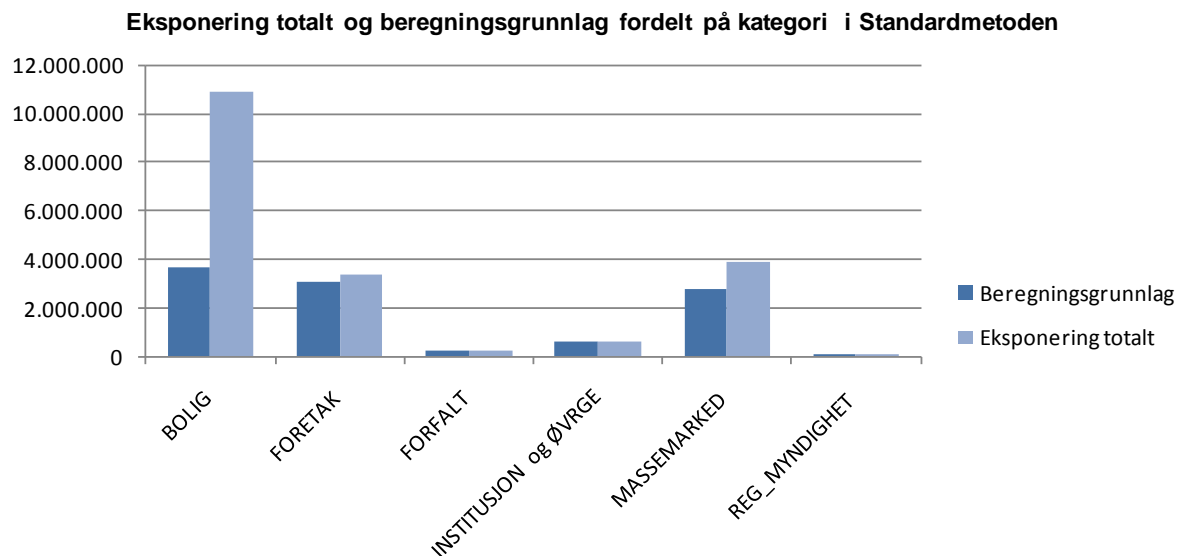
Fordelt etter geografisk ansvar. Sum nedskrivning følger av individuell vurdering for verdifall. Porteføljen vurderes ikke som tapsutsatt som følge av geografiske årsaker.

Tabellen viser endringer i individuelle og gruppenedskrivninger fordelt på PM og BM

Tap på utlån og garantier	2009		2010		sum
	Person marked	Bedrifts marked	Person marked	Bedrifts marked	
Individuelle nedskrivninger IB	32.962	59.885	56.594	80.694	137.288
+økn individ. på tidl. nedskrevne	20.025	11.788	1.595	4.684	6.279
- Øvr.endr på indiv.nedskrevne	-1.903	34.397	15.130	-21.488	-6.358
+ nye indiv.nedskrivninger	6.605	57.971	6.443	28.726	35.169
- konst.tap i per.Tidl.nedskr.	4.901	14.553	-36.700	-15.441	-52.141
Sum individuelle nedskrivninger UB	56.594	80.694	43.062	77.175	120.237
Gruppe nedskrivninger					
Gruppenedskrivninger IB.	17.207	42.477	27.298	38.923	66.221
+ periodens endring i gruppenedskrivning	10.091	-3.554	-9.932	2.297	-7.635
Gruppenedskrivninger UB.	27.298	38.923	17.366	41.220	58.586

Individuelle nedskrivninger er vesentlig lavere enn i 2009. Det har vært en tydelig utvikling og forbedring. Porteføljeforbedringen har også gitt utslag i bankens vurdering av behov for gruppenedskrivninger, hvor det er konkludert med lavere observert verdifall i porteføljen. Gruppenedskrivningene er redusert. Nedskrivningene vurderes allikevel som konservative.

Figuren og tabellen nedenfor viser beregningsgrunnlag for kapitalkrav etter standardmetoden for kreditt og eksponering etter engasjementskategorier etter hensyn til sikkerheter. 31.12.10.

Kategori	Beregningsgrunnlag	Eksponering totalt	Eksponering p/balansen	Eksponering u/balansen	Antall Kunder
BOLIG	3.712.037	10.929.744	10.284.502	645.242	10.096
FORETAK	3.113.913	3.413.244	2.843.028	570.216	235
FORFALT	286.387	243.428	243.428	1.918	374
INSTITUSJON og ØVRGE	650.071	607.747	599.542	8.205	4
MASSEMARKED	2.757.537	3.901.427	3.484.172	417.255	17.544
REG _ MYNDIGHET	1.000	10.000	0	10.000	2
	10.520.945	19.107.508	17.454.672	1.652.835	

Kreditteksponeringen etter standardmetoden viser at boligkategorien, som vektet med 35 % av eksponeringen under hensyntagen til etablert sikkerhet i bolig, er den største balanseposten.

Massemarkedet består hovedsakelig av resteksponering fra personmarkedet, som ikke faller inn under boligkategorien, samt mindre foretak. Massemarkedet vektet med 75 % i kapitaldekningsammenheng. Banken vurderer massemarkedet til å være stabilt og veldiversifisert.

Obligasjonsportefølje – risikoklassifisering

Obligasjonsportefølje pr 31.12.2010	Markedsverdi	Klassifisering	Pålydende
Norsk stat	267.973	Svært lav	269.000
Fylke og kommune	54.317	Svært lav	55.000
Norske statsforetak	67.660	Svært lav	68.000
Forretning og spb	281.721	Lav	282.500
Boligkredittforetak	1.563.410	Lav	1.565.500
Andre finansinstitusjoner	122.235	Middels	123.500
Kraftverk	50.393	Middels	50.000
Norske private selskap	33.110	Middels	35.000
Utenl.privat foretak	4.706	Høy	5.000
	2.445.525		2.453.500

Obligasjonsporteføljen har en konservativ sammensetning.

3.3 Markedsrisiko – Standardmetoden

Porteføljeinformasjon

SpareBank1 Buskerud-Vestfold klassifiserer aksjer innenfor kategoriene virkelig verdi og tilgjengelig for salg. Verdipapirer som kan måles pålitelig og som rapporteres internt til virkelig verdi klassifiseres til virkelig verdi over resultatet. Dersom det ikke finnes et aktivt marked for en finansiell eiendel (eller eiendelen er unotert), kan konsernet beregne virkelig verdi ved bruk av ulike verdsettelsesmodeller. Dersom eiendelen ikke lar seg måle pålitelig, vurderes kost pris som mest pålitelig tilnærming.

Spesifikasjon av aksjer og andeler

Aksjer og andeler	2009	2010
Kortsiktige plasseringer til virkelig verdi over resultat	66.222	56.411
Langsiktige plasseringer tilgjengelig for salg	290.855	291.761
sum	357.077	348.172

Metodikk og vurderingskriterier i Pilar I

Markedsrisiko er beregnet etter regelverket fastsatt i Kapitalkravsforskriftens kapittel 32 - posisjonsrisiko for egenkapital og gjeldsinstrumenter. Beregningsgrunnlaget for kapitalbehovet har basis i markedsverdien på de enkelte instrumentene multiplisert med angitte risikovekter fastsatt i forskriften. Kapitalkravet for markedsrisiko etter Pilar 1 er beregnet til 57,2 mill kroner pr 31.12.2010.

3.4 Operasjonell risiko – basismetoden

Metodikk og vurderingskriterier

Beregningsgrunnlaget i basismetoden er 15 % av gjennomsnittlig inntekt de tre siste år beregnet ved regnskapsårets slutt. Inntekstpostene som medtas i beregningsgrunnlaget følger av § 42-1 (3) i kapitalkravsforskriften.

4 ØKONOMISK KAPITAL (PILAR 2)

Økonomisk kapital er en betegnelse som beskriver totalt beregnet kapitalbehov for konsernet for å dekke de faktiske risikoene konsernet har valgt å ta på seg i det strategiske bilde. Konsernet har fastsatt at den økonomiske kapitalen skal dekke 99,9 prosent av mulige uventede tap i løpet av ett års horisont. Det er lagt til grunn statistiske metoder for beregning av økonomisk kapital tilknyttet kredittrisiko, og kvalitative metoder kombinert med stresstester for de fleste øvrige typer risiko.

4.1 Kredittrisiko

Styring og kontroll

Definisjon og styring og kontroll av kredittrisiko er beskrevet i kapittel 2.3.

Modellbeskrivelse og anvendelse

Kapitalbehovet beregnes i hovedsak etter statistiske modeller beskrevet i kapittel 2.3 ovenfor. Det gjøres tillegg for kapitalbehov knyttet til konsentrasjonsrisiko og stresstester hvor en alvorlig økonomisk nedgangskonjunktur legges til grunn.

Konsentrasjonsrisiko er et element i den samlede kredittrisikoen som defineres som risikoen for tap som følge av konsentrasjon mot store kunder, bransjer og eller geografiske områder. Basert på en vurdering av bankens kredittportefølje beregnes det et ytterligere kapitalbehov knyttet til bankens konsentrasjon knyttet til næringseiendom og store engasjementer. Videre er det tatt hensyn til kapitalbehov knyttet til forventet / budsjettert vekst i person- og bedriftsmarkedet.

4.2 Markedsrisiko

Styring og kontroll

Definisjon av markedsrisiko og beskrivelse av styring og kontroll av markedsrisiko er beskrevet i kapittel 2.4

Modellbeskrivelse og anvendelse

Det er ikke benyttet statistiske modeller for beregning av risikojustert kapital for markedsrisiko. Kapitalbehovet beregnes med utgangspunkt i enkle stresstester for de enkelte delelementene. Kapitalbehovsberegningene tar utgangspunkt i styrevedtatte rammer for eksponering.

Stresstestnivåene er delvis basert på Finanstilsynets risikobaserte tilsynsdokument for evaluering av markedsrisiko og en skjønsmessig vurdering basert på markedsmessige endringer som ble erfart under finanskrisen. Med utgangspunkt i vedtatte rammer og faktisk eksponering er det beregnet kapitalbehov for markedsrisiko:

Renterisiko (eksklusive spreadrisiko)

Fastsatt ramme for maksimal netto renterisiko er satt til 2 % av ansvarlig kapital. Rammen gjelder for 2 % skift i rentekurven.

Spreadrisiko i obligasjonsporteføljen

Spreadrisiko er knyttet til den økonomiske konsekvensen det får for konsernet at markedsverdien reduseres på obligasjonsporteføljen som en følge av en generell økning i spreadene i obligasjonsmarkedet. I obligasjonsporteføljen foreligger det også kredittrisiko på den enkelte utsteder. Kapitalbehov knyttet til denne risikoen er beregnet i under kredittrisiko.

Erfaringer fra de siste årene med finanskrisen er at spreadene økte betydelig og markedsverdien på obligasjonsporteføljen ble vesentlig redusert. Disse erfaringene er lagt til grunn ved beregning av kapitalbehov for spreadrisiko.

Kursrisiko

Ved beregning av kapitalbehov legges investeringsrammen til grunn når det gjelder omløpsaksjer, mens det vurderes riktig å legge faktisk posisjon til grunn når det gjelder anleggsaksjer. Når det gjelder strategiske investeringer beregnes det kapitalbehov for disse under eierrisiko.

Valutarisiko

Siden konsernet ikke har konsesjon som valutabank og det i rammene er vedtatt at det ikke skal tas valutarisiko på øvrig virksomhet er kapitalbehovet knyttet til valutarisiko av uvesentlig karakter.

Eiendomspriserisiko

Konsernet er direkte eksponert mot eiendomsmarkedet gjennom konsernets egne eiendommer. Ved kapitalbehovsberegningen er estimert markedsverdi av eiendommene redusert med 20 % og vurdert mot bokført verdi av eiendommene. Det antas å være solid merverdi i konsernets eiendomsmasse, og det er derfor vurdert ikke å være behov for å sette av kapital knyttet til denne risikoen.

4.3 Operasjonell risiko

Kapitalbehovet er beregnet med utgangspunkt i basismetoden i Pilar 1.

Beregningsgrunnlaget i basismetoden er 15 % av gjennomsnittlig inntekt de tre siste år beregnet ved regnskapsårets slutt. I tillegg gjøres en skjønsmessig vurdering av ytterligere kapitalbehov for å dekke operasjonell risiko utover minstekravet i henhold til Pilar 1. jfr. kapittel 3.4.

4.4 Likviditetsrisiko

Definisjon:

Risikoen for at konsernet ikke klarer å finansiere økninger i eiendelene og innfri sine forpliktelser eller evner å finansiere eiendeler (inkl ønsket vekst) uten vesentlige økte kostnader. Nivået på bankens ansvarlige kapital vil være en sentral forutsetning for å kunne tiltrekke seg nødvendig funding til enhver tid.

Styring og kontroll

Strategi for likviditetsstyring er førende for styringen av likviditetsrisikoen i SpareBank1 Buskerud-Vestfold. Denne setter rammer for netto likviditetsbehov i ulike tidsintervaller, krav til langsiktighet i finansieringen, størrelsen på likviditetsreserver og lengden på den tidsperioden konsernet skal være uavhengig av å hente ny finansiering fra penge- og kapitalmarkedet. Likviditetsstrategien revideres minst årlig av konsernets styre.

I tilknytning til strategien er det etablert en egen beredskapsplan og en balansekomite som skal håndtere urolige likviditetssituasjoner.

Det benyttes stresstester som analyserer konsernets likviditetsmessige sårbarhet i perioder uten tilgang på ekstern funding (se nedenfor). Finansavdelingen har ansvaret for likviditetsstyringen, mens avdeling for risikostyring har ansvaret for uavhengig overvåking og rapportering av utnyttelse av rammer i henhold til likviditetsstrategien.

Modellbeskrivelse og anvendelse

Likviditetsrisiko er definert som risikoen for at tilbydere av likviditet ikke kan eller vil tilby likvider til banken, eventuelt kun til en pris som er vesentlig høyere enn normale markedsvilkår. En slik situasjon kan oppstå ved at banken får en svekket kredittverdighet, (opplevd og/eller faktisk), eller at markedet for likviditet slutter å fungere på en tilfredsstillende måte. Likviditetsrisiko handler derfor ikke først og fremst om å ha tilstrekkelig kapitalbase for å tåle tap, men å ha tilstrekkelig med likvide midler til å dekke inn de forpliktelser som kommer til forfall i en kriseperiode. Denne risikoen håndteres ved å sette rammer nevnt under styring og kontroll.

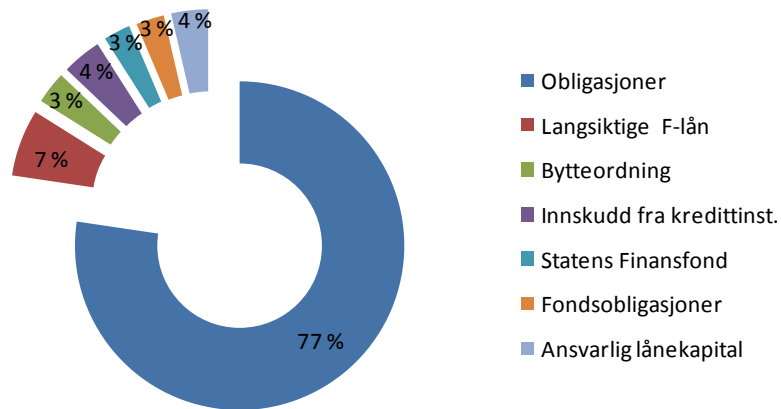
Likevel vil det i en likviditetskrise kunne påløpe tap som konsernet må ha evne til å tåle. Konsernets kapitalberegning er basert på å beregne den merpris en kan måtte påregne og betale i et marked som i en tidsperiode ikke er velfungerende eller at banken i en periode har fått svekket sin tillit i markedet.

Informasjon om finansieringskilder diversifiserings – og forfallstruktur

Likviditetsrisikoen reduseres gjennom spredning av innlånene på ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpetider. Totale innlån, eksklusive innskudd fra kunder var 7,6 mrd kroner ved utgangen av 2010.

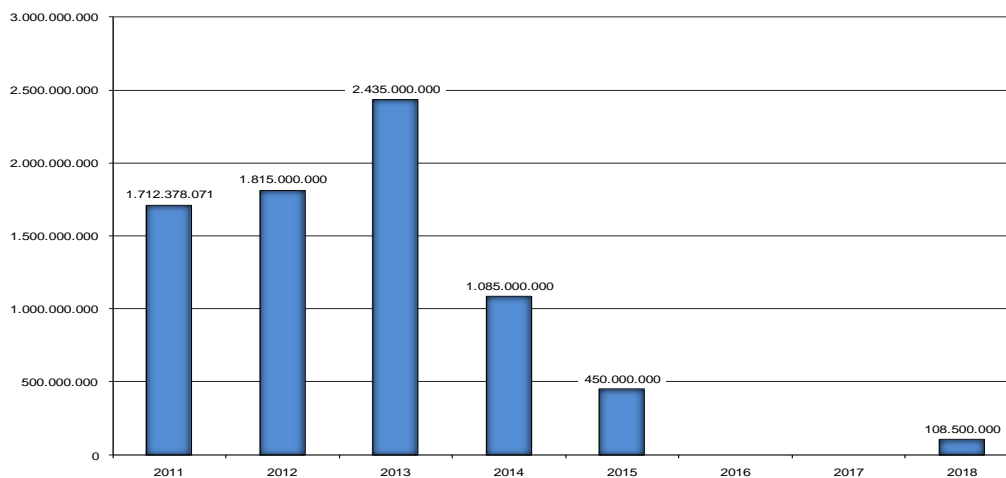
Figuren nedenfor illustrerer spredningen i konsernets innlånskilder med unntak av kundeinnskudd pr 31.12.2010

Konsernets finansieringskilder (eksklusive kundeinnskudd) pr 31.12.2010

Innlån i det norske obligasjonsmarkedet står for 77 % av totale innlån. Som en følge av myndighetenes likviditetspakke ble det utstedt F-lån. SpareBank1 Buskerud-Vestfold har 500 mill kroner i F-lån pr 31.12.2010, som utgjør 7 % av totale innlån. Av det totale innlånsvolumet på 7,6 milliarder kroner skal 1,7 milliarder kroner refinansieres i 2011. Figuren nedenfor viser innlånsporteføljens forfallstruktur.

Oversikten viser innlånsporteføljens forfallstruktur pr 31.12.2010

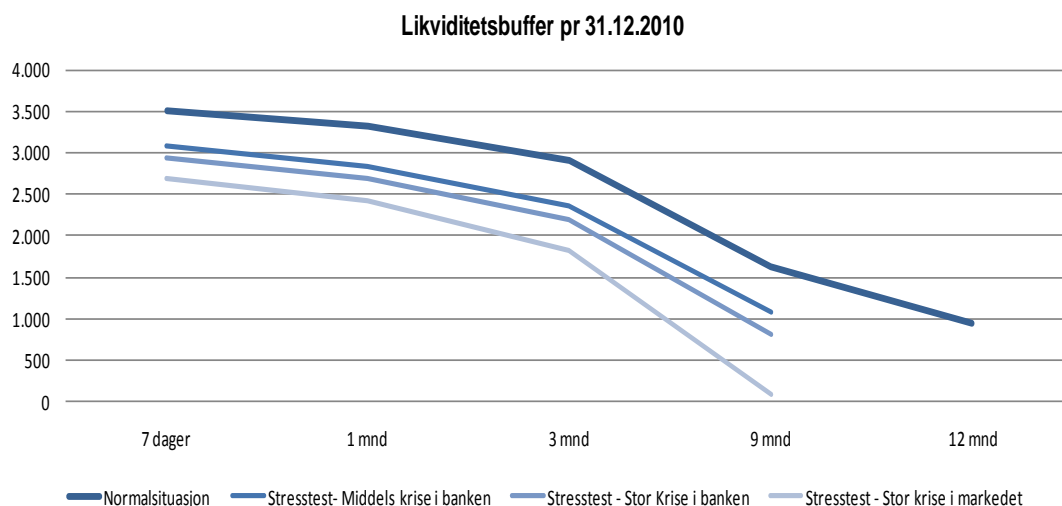
Informasjon om innskuddsdekning og overføringer til SpareBank1 Boligkreditt

Innskudd fra kunder er konsernets viktigste finansieringskilde. Innskuddsdekning, målt som innskudd i prosent av brutto utlån utgjorde 68,7 % ved utgangen av 2010. Overføring av lån til SpareBank1 Boligkreditt AS har påvirket måltallet innskuddsdekning vesentlig de siste to år. Overføring av volum til SpareBank1 Boligkreditt AS vil påvirke bankens gjenværende gjennomsnittlige kredittkvalitet. Med bakgrunn i dette er det satt en intern ramme slik at overført volum maksimalt skal kunne utgjøre 30 % av bankens totale utlånsportefølje inkl overført volum til SpareBank1 Boligkreditt AS og SpareBank1 Næringskreditt AS. Banken har overført 3,8 milliarder kroner (15,5 %) til SpareBank1 Boligkreditt AS pr 31.12.2010. Konsernets brutto utlån inkl boligkredittportefølje utgjorde 24,5 milliarder kroner pr 31.12.2010.

Likviditetsutvikling og stresstester

Likviditetsreserven inneholdt ved årsskiftet kontanter og låneadgang i Norges Bank, likvide omløpsmidler, udisponerte trekkrettigheter, tilrettelagte lån for salg til SpareBank1 Boligkreditt AS for til sammen 3,5 mrd kroner.

Figuren viser likviditetsbuffer under normalsituasjon og ulike stress scenarier.

Likviditetsstrategien forutsetter at konsernet skal kunne opprettholde ordinær drift i 12 måneder uten tilførsel av ekstern likviditet ved ordinær drift.

Strategien gir rammer for at konsernet skal kunne fortsette driften i 9 måneder uten tilførsel av ekstern likviditet i et scenario definert som middels krise i banken. Pr 31.12.10 hadde banken nok likvider med solid buffer til å kunne fortsette driften i mer 9 måneder etter de forutsetninger som er lagt for dette scenarioet.

I stress-scenarioene legges til grunn budsjettert innskudds- og utlånsvekst. Veksten har den seneste tid vært lavere og dersom det legges til grunn lavere utlåns- og innskuddsvekst, vil dette medføre en lengre overlevelseseperiode.

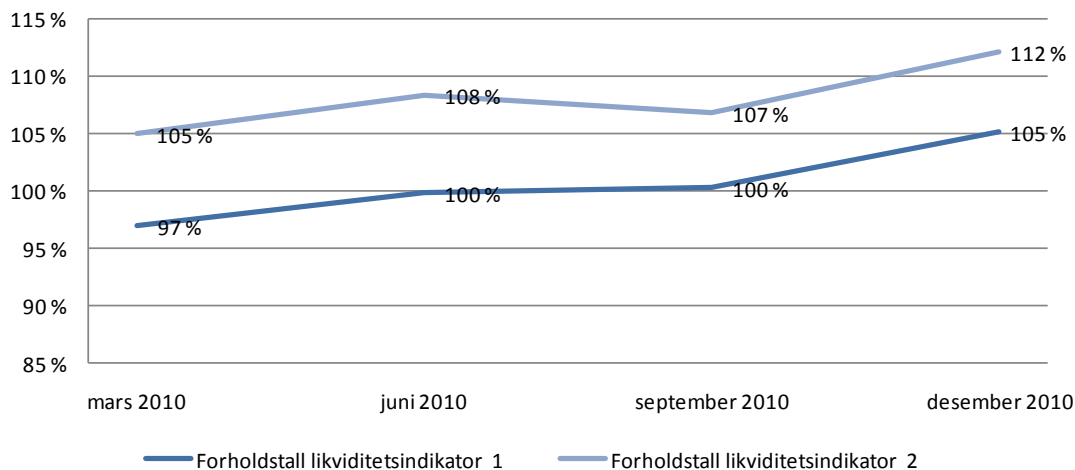
Nedenfor følger en oppsummering av hvilke hovedforutsetninger som stresstestes i de ulike scenarioene:

- 15 største innskudd
- Volum innskudd med saldo over 2 mill kr
- Volum innskudd under 2 mill kr
- Markedsverdi av likviditetsporteføljen
- Økning av trekk på innvilgede rammer og kreditter
- Reduksjon i markedsvekst i kreditt- og innskuddsvolum
- Utvikling i overførte volumer til SpareBank1 Boligkreditt AS

Likviditetsindikatorer

Bankens likviditetsstrategi vedtatt i mai 2010 angir at rammene for likviditetsindikatorverdiene i henhold til Finanstilsynets definisjoner skal overstige 100 %.

Figuren viser utvikling i Likviditetsindikatorer angitt av Finanstilsynet på banknivå for 2010.

4.5 Eierrisiko

Definisjon

Risiko for tap på strategiske eierinteresser i andre selskaper, knyttet til den risiko som det enkelte selskap påtar seg i sin drift, så vel som risikoen for at det må tilføres ny kapital i ett eller flere av disse selskapene.

I tillegg til egne datterselskap EiendomsMegler 1 Buskerud-Vestfold, Georg Solberg AS og Imingen Holding AS har konsernet eierinteresser i SpareBank1 Boligkreditt AS og SpareBank1 Næringskreditt AS samt indirekte eierinteresser i SpareBank1 Gruppen AS, SpareBank1 Oslo og i BNbank AS som det beregnes kapital knyttet til en eierrisiko.

Styring og kontroll

Styring og kontroll tilknyttet investeringene i allianseselskapene ivaretas i hovedsak gjennom styrerepresentasjon via SamSpar- samarbeidet i de aktuelle selskapene.

Beregning av kapitalbehov.

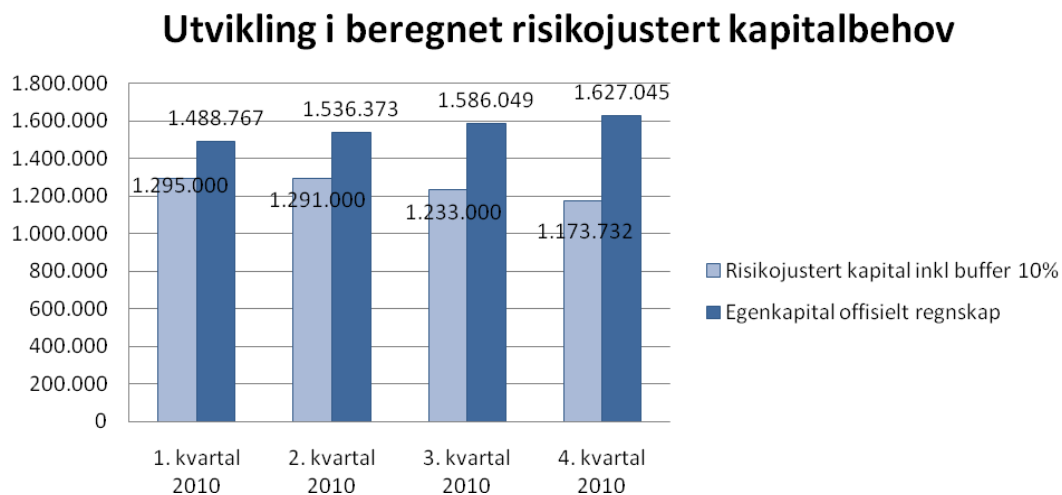
Kapitalbehovet knyttet til eierposter som nevnt ovenfor er beregnet etter følgende metode.

Økonomisk kapitalbehov for bankens datterselskaper beregnet ut fra en skjønnsmessig vurdering av hvor mye kapital konsernet er villig til å tape og skyte inn for å opprettholde datterselskapets drift.

Når det gjelder eierrisikoen i SpareBank1 Gruppen AS, SpareBank1 Boligkreditt AS, SpareBank1 Næringskreditt AS, BNBANK AS og Bank 1 Oslo AS beregnes denne med utgangspunkt i selskapenes egen kapitalvurderingsprosess når den er kjent på angitt måletidspunkt.

4.6 Beregnet økonomisk kapital for SpareBank1 Buskerud-Vestfold

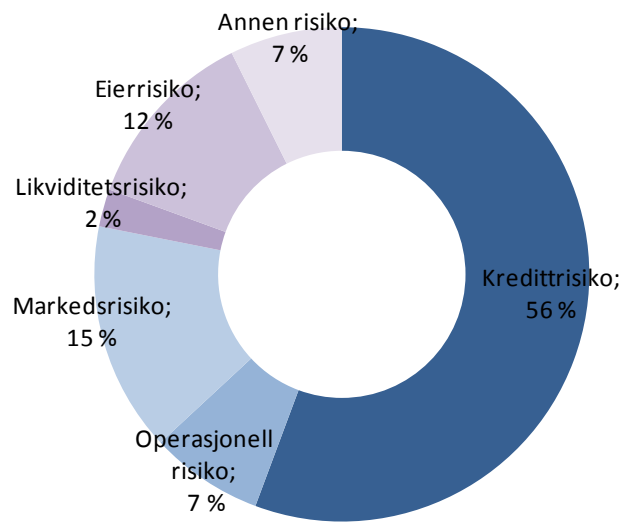
Totalt kapitalbehov for SpareBank1 Buskerud-Vestfold pr 31.12.2010 er beregnet til i underkant av 1,2 milliarder kroner. Figuren nedfor viser utviklingen i beregnet risikojustert kapital inklusive et internt krav til buffer på 10 % samt utviklingen i konsernets bokførte egenkapital i 2010.

Beregningen av økonomisk kapital viser at SpareBank1 Buskerud-Vestfold har tilstrekkelig kapital med en solid buffer.

Reduksjonen i beregnet økonomisk kapital er i hovedsak et resultat av at kredittrisikoen har falt betydelig gjennom 2010 som en følge av volumfall i bedriftsmarkedet på ca 800 millioner kroner, hvorav deler av volumfallet er relatert til flere tapsutsatte engasjementer som det i løpet av 2010 er ryddet opp i. Når det gjelder personmarked-segmentet er det overført volumer til SpareBank1 Boligkreditt tilnærmet lik vekstvolumet i 2010.

Fordelingen av beregnet økonomisk kapital på de ulike risikofaktorene.

Figuren viser fordeling av vurdert behov for økonomisk kapital i de ulike risikogrupperne basert på risikoeksponering pr 31.12.2010 før diversifisering. Av figuren fremgår det at kreditrisiko utgjør 56 % av samlet risiko for SpareBank1 Buskerud-Vestfold beregnet etter metodikk for Pilar II (økonomisk kapital).

5 SAMMENLIGNING AV REGULATORISK OG RISIKOJUSTERT KAPITALBEHOV

SpareBank1 Buskerud-Vestfolds kapitaldekningsmål uttrykkes gjennom et internt mål for den regulatoriske kapitaldekningen på 12 % og tilsvarende 11 % er internt krav til kjernekapital - deknningen for konsernet. Målsetningen skal sikre at konsernet har tilstrekkelig kapital til å oppfylle myndighetskrav i forhold til kapitaldekningsreglene, samt ivareta vernet av konsernets egenkapitalbevisere og långivere.

De ulike beregninger viser følgende:

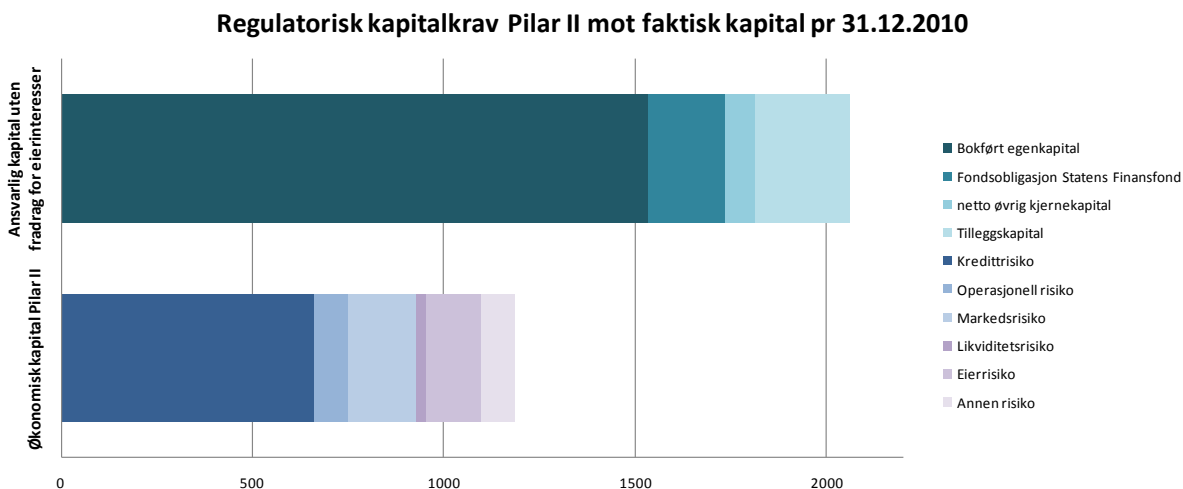
- Økonomisk kapital (risikovektet kapital) etter Basel II – Pilar II regelverket viser et kapitalbehov for diversifisering på 1,18 milliarder kroner.
- Økonomisk kapital etter diversifiseringseffekter ¹⁾ viser et kapitalbehov på 1,060 milliarder kroner

¹⁾Diversifiseringseffekter er definert som den risikoreduserende effekten konsernet oppnår ved operere innenfor flere risikoområder som ikke kan forventes å medføre uventede tap samtidig.

Pr 31.12. 2010 utgjorde netto ansvarlig kapital for SpareBank1 Buskerud-Vestfold konsernet etter Basel II - Pilar I 1,947 milliarder kroner som tilsvarer en kapitaldekning på 16,29 %. Bokført egenkapital for konsernet er 1,534 milliarder kroner.

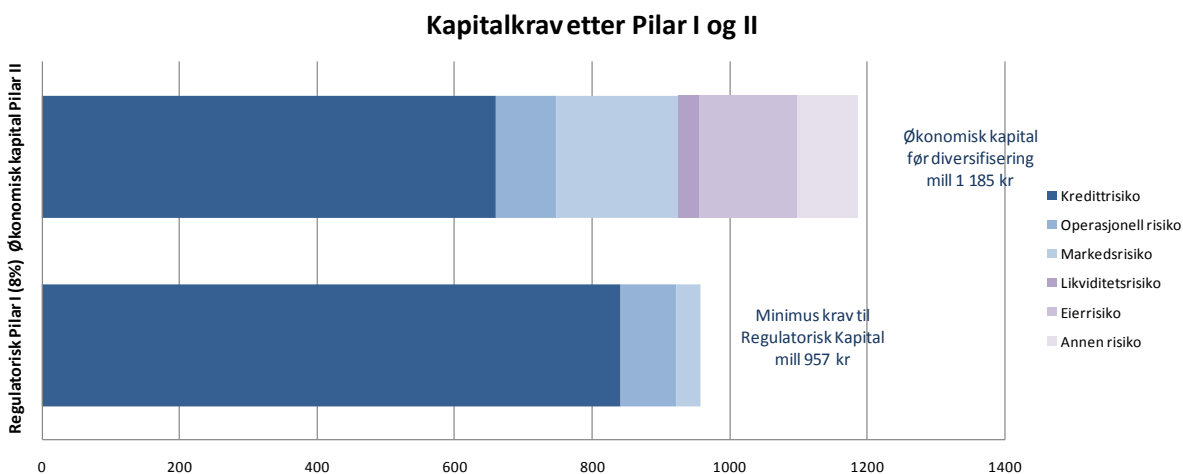
Beregnet ansvarlig kapital Pilar II (før fradrag for eierinteresser) utgjorde 2,060 milliarder kroner. SpareBank1 Buskerud-Vestfolds bufferkapital, definert som bankens ansvarlige kapital fratrukket kapitalbehov etter diversifisering, er således vurdert til ca. 1 milliarder kroner.

Figuren nedenfor viser fordelingen av den faktiske ansvarlige kapitalen opp mot beregnet kapitalbehov Pilar II (økonomisk kapital) fordelt på de ulike risikoene.

Det gjøres oppmerksom på at konsernet har fått innvilget søknad om å innfri fondsobligasjonen på 200 mill kroner i Statens Finansfond. Innfrielse vil finne sted i tidsrommet mars-april 2011.

Figuren nedenfor viser en sammenligning av sammensetningen av kapitalbehovsberegningen pr 31.12.2010 etter Pilar I og II for SpareBank1 Buskerud-Vestfold.

Hovedforskjellene mellom kapitalkrav etter Pilar I og II er beskrevet nedenfor;

Kreditrisiko:

Under Pilar I beregnes kreditrisiko etter Standardmetoden, mens den beregnes etter interne

modeller under Pilar II. Interne modeller er basert på PD-modell (misligholdssannsynlighet) for den enkelte motpart. Modell benyttet til beregning Pilar II er en mer risikosensitiv tilnæringsmetode enn Standardmetoden. Dette medfører økt behov for økonomisk kapital ved økt kredittrisiko (høyere PD nivå) og lavere kapitalbehov hvis kredittrisikoen reduseres

Konsentrasjonsrisiko: Ved beregning av økonomisk kapital tas hensyn til konsentrasjonsrisiko relatert til bransje, størrelse og geografi. Dette er elementer som det ikke tas hensyn til direkte i Standardmetoden

Markedsrisiko og Likviditetsrisiko

Kapitalbehov knyttet til Markedsrisiko avsettes i Pilar II med basis i internt vedtatte rammer. For likviditetsrisiko avsettes det økonomisk kapital i forhold til merkostnad på refinansiering banken må kunne absorbere for gitt periode i en krisesituasjon.

Eierrisiko:

Det beregnes økonomisk kapital (Pilar 2) for eierrisikoen konsernet har via direkte og indirekte eierposisjoner inn i de ulike allianseselskapene. I forbindelse med beregning av minimumskrav til ansvarlig kapital (Pilar 1) kommer eierpostene (>2 %) som fratrukk med 50 % i kjernekapitalen og 50 % i tilleggskapitalen. Eierrisikoen gjenspeiles dermed ikke direkte i minimumskravet til ansvarlig kapital, men kommer som en pålagt kapitaldekningsreserve i form av et fradrag i beregnet kjerne- og tilleggskapital.

Andre risikoer

Andre risikoer: Operasjonell risiko beregnes etter samme metode for Pilar I og Pilar II hvor det i Pilar II er valgt å legge til et tillegg fordi konsernet er i oppbyggingsfasen av helhetlig risikostyring. For øvrige risikoer slik de fremgår av figuren over, blir det beregnet økonomisk kapital, mens disse risikoene ikke inngår ved beregning av minimumskravet i Pilar I.